

Ukrayini na 2012-2021 roky [electronic resource]. – Access mode:

<http://guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf>

2. Pro natsionalnu doktrynu rozvytku osvity [electronic resource]. – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.

3. Shandruk S.I. Tendentsii profesiynoi pidgotovky vchyteliv u SSHA: [monografia] / S.I.Shandruk; Kirovogr.derzh.ped.un-t im.V.Vynnichenka. – Kirovohrad: Imeks-LTD, 2012. – 495 s.

4. Education [electronic resource] / Change.gov: The Obama-Biden Transition Team. – Access mode: http://change.gov/agenda/education_agenda/.

5. Ngo, B. Problems and Possibilities of Multicultural Education / B. Ngo // Practice Education and Urban Society, 2010. – Vol. 42(1). – S. 473–495.

6. Will Obama's School Reform Plan Work? [electronic resource]. – Access mode: <http://www.usnews.com/news/articles/2009/12/09/will-obamas-school-reform-plan-work>.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Shandruk Svitlana Ivanivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor Department of Linguodidactics and Foreign Languages Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: professional pedagogy, comparative pedagogy.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Шандрук Світлана Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри лінгводидактики та іноземних мов, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна педагогіка, компаративна педагогіка.

УДК 378:[37.011.3-051:811.111]

ДМИТРУК Лілія Анатоліївна –

доктор педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології Криворізького педагогічного університету e-mail: Lilia565656@i.ua

ТЕХНОЛОГІЯ СИТУАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасне суспільство потребує кваліфікованих професіоналів, задля чого висуває нові вимоги до їхньої підготовки у вищому навчальному закладі. У законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», у Національній доктрині розвитку освіти, галузевих стандартах вищої освіти, Проекті Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр. та інших нормативних документах наголошується на тому, що навчання у вищому педагогічному закладі має забезпечити якісну професійну підготовку майбутнього вчителя відповідно до державних освітньо-кваліфікаційних вимог, тобто засвоєння ним ґрунтовних професійних знань і вмінь, набуття досвіду застосування їх на практиці, формування готовності до неперервної освіти, самоосвіти й саморозвитку.

У зв'язку з цим певної значущості набуває системне запровадження у процес навчання інноваційних дидактично-лінгвістичних систем, методів, технологій, прийомів навчання, які відповідали б українським необхідним задачам та теперішній дидактичній парадигмі вищої освіти в

Україні щодо підготовки кваліфікованого фахівця. На нашу думку прогресивною у цьому руслі є технологія ситуаційного навчання, заснована на мультифункціональному опрацюванні студентами-філологами педагогічних вищих закладів ситуаційних завдань, основу яких становить реальна мовна ситуація. У ракурсі названої технології зміст педагогічної ситуації не тільки ставить певне завдання перед студентами, але водночас також поглиблює знання, розвиває вміння та навички (в тому числі творчого характеру), показує можливий потенціал практичної реалізації, сприяє отриманню власного досвіду, формує професійну компетентність.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Різні аспекти методологічного й теоретичного характеру, які стосуються навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах розкриваються такими вченими, як А.Алексюк, І.Бабій, Л.Березівська, А.Богущ, Я.Болюбаш, М.Бурда, Г.Ващенко, А.Вербицький, С.Вітвицька, О.Глузман, С.Гончаренко, Т.Грабовська, М.Євтух, В.Загвязинський, І.Зязюн, О.Козлова,

В.Кремінь, В.Кудіна, В.Лозова, Д.Мазоха, О.Малихін, Ю.Мальований, Н.Ничкало, Н.Опанасенко, В.Радул, Л.Рувинський, О.Савченко, С.Сисоева, М.Фіцула, В.Химинець, Т.Ярова та ін.

Серед проблемних методів викладання іноземної мови професійного спрямування виокремлюється навчання за комунікативним методом, за методом проєктів та методом аналізу конкретних ситуацій (case-study method), який полягає у використанні у навчальному процесі зображення конкретних ситуацій, питань, умов, людей або окремих індивідуумів, які орієнтують студентів на формулювання проблеми і пошук варіантів її вирішення з подальшим розбором на заняттях.

Питання технології ситуаційного навчання (case-study method, ситуаційна методика навчання або ситуаційний метод, що було розпочато ще в 20-х рр. Гарвардською Школою Бізнесу) ставиться і вирішується на протязі багатьох років таким вченими: І.Аветісова, Г.Багієва, І.Бех, І.Бубликова, А.Венгер, А.Вербицький, О.Власенко, Р.Карпюк, Г.Конищенко, І.Кривонос, В.Лобода, О.Матвієнко, О.Матюшин, В.Наумова, О.Пометун, Л.Петрова, А.Сидоренко, О.Фурман, П.Шеремета та ін.

Аналіз багатьох досліджень, пов'язаних із застосуванням сучасних технологій навчання, удосконаленням професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови свідчить, що проблема застосування технології ситуаційного навчання у контексті підготовки майбутніх учителів іноземної мови спеціально розглядалася невеликою кількістю науковців і до кінця так і не вирішена.

Практика підготовки майбутніх учителів іноземної мови підтверджує актуальність проблеми і доцільність її дослідження. Розв'язання проблеми потребують суперечності між вимогами суспільства до вчителів іноземної мови, необхідністю у креативності працівників педагогічного напрямлення та дійсним станом теоретико-методичного забезпечення цього замовлення; теоретичним обґрунтуванням ситуаційного методу у підготовці майбутніх учителів іноземної мови та нерозробленістю спеціальних методичних розробок з цього питання; використанням традиційних методів навчання у вищій навчальній школі і необхідністю сполучуваності звичайних та інноваційних методів викладання іноземної мови.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні технології ситуаційного навчання у професійній підготовці майбутніх учителів іноземної мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. У наукових пошуках стосовно професійної підготовки майбутніх учителів учені одноставні щодо важливості та актуальності удосконалення й

розробки нових педагогічних технологій навчально-виховного процесу у вищих закладах освіти [8, с. 3].

Саме у результаті впровадження таких технологій у професійну підготовку вчителя можуть здійснюватися продуктивні підходи щодо розв'язання проблеми становлення його професіоналізму [7, с. 46].

Застосування сучасних технологій навчання сприяє формуванню у майбутнього вчителя здатності самостійно й мобільно приймати найрізноманітніші рішення стосовно задач педагогічної діяльності, розвитку здібностей щодо самоактуалізації й самореалізації ще під час навчання у вищому педагогічному навчальному закладі, які стануть показниками самоєфективності на шляху самовдосконалення його особистості [5, с. 90].

Педагогічна концепція ситуаційного навчання у вищій школі, на думку І.І.Осадченко передбачає побудову знансєвих конструктів залежно від реальних професійних ситуацій шляхом застосування спеціальної технології у фаховій підготовці.

Характер ситуації залежить від середовища, у якому вона виникла. Для вчителя іноземної мови такі ситуації – мовні.

Кейс-метод – це інтерактивний метод навчання, що дає змогу наблизити процес до реальної практичної діяльності. Він сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз проблем, спілкуватися іноземною мовою [11].

Метод кейс-стаді сприяє розвитку аналітичних, практичних, творчих, комунікативних, соціальних навичок при вивченні іноземної мови. Учні вчать вести бесіду, переконувати опонентів, захищати власну точку зору мовою, яка вивчається. Даючи учням завдання у формі кейсів, їм відкривається значно більша можливість поділитися своїми знаннями, досвідом і уявленнями, тобто навчитися не тільки у викладача, а й один у одного [6].

Л.О.Чулкова стверджує, що результат вивчення дидактичних можливостей ситуативного методу в навчанні іноземної мови дозволяє зробити висновок про те, що методика ситуативного аналізу проходить етап осмислення його специфіки, адаптації до навчальних програм, вивчення технологічних процесів для вдосконалення техніки викладання. Він має перспективу розвитку як одна з новітніх технологій, застосування якої може підвищити ефективність навчання студентів іншомовленневої компетенції [15].

Л.В.Сук стверджує, що «обов'язковими складовими кейсу є такі: назва кейсу; опис основної ідеї кейсу (огляд кейсу); мета кейсу (чого навчає); місце кейса в учбовому плані (для самостійного планування навчального процесу);

формулювання проблеми та план вивчення матеріалів кейса; поетапне завдання для виконання; питання для обговорення; вимоги до оформлення результатів роботи з кейсом; опис ситуації; довідкові матеріали; посилання на додаткові інформаційні ресурси (для самостійного вивчення)» [13, с. 275].

Перехід до колективних та інтенсивних способів навчання на занятті з іноземної мови, на думку А.Л.Котковець, зокрема, за рахунок впровадження в освітню практику проблемно-ситуативного навчання допоможе студентам успішно засвоювати знання в сучасних умовах. Застосування методики ситуативного моделювання сприяє творчому спілкуванню, набуттю навичок співпраці в колективі та формуванню відчуття відповідальності за виконання завдань, вмінню будувати аргументовану відповідь, ефективному та швидкому засвоєнню лексичного та граматичного матеріалу [4].

Л.В.Покушалова вважає, що використання кейс-методу у вивченні іноземної мови підвищує рівень знань іноземної мови в цілому; дає можливість використовувати терміни ефективніше; розвиває творче мислення, змушуючи думати на тій чи іншій мові; розвиває навички проведення презентації (вміння публічно представити свою роботу іноземною мовою); вчить формулювати різні типи питань; розвиває вміння вести дискусію, аргументувати відповіді, що сприяє розвитку мови без опори на готовий текст; удосконалює навички професійного читання іноземною мовою та обробки інформації [10, с. 156].

Відомо, що кейс - це опис ситуації, яка мала місце в тій чи іншій практиці і, яка містить в собі деяку проблему, що вимагає рішення. Це інструмент, засобом якого в навчальну аудиторію вноситься частина реального життя, практична ситуація, яку належить обговорити, і надати обґрунтоване рішення.

За словами Ю.М.Храмовича, рішення кейсів рекомендується проводити в кілька етапів: знайомство з ситуацією, її особливостями; виокремлення основної проблеми, факторів і персоналій; пропозиція концепцій чи тем для «мозкового штурму»; аналіз наслідків прийняття того чи іншого рішення; пропозиція одного або декількох варіантів, вказівка на можливе виникнення проблем, механізми їх запобігання та вирішення [14, с. 126].

С.А.Есенжолова впевнена, що застосування кейс-методу на заняттях з іноземної мови переслідує певну мету, а саме: вдосконалення комунікативної компетенції (лінгвістичної та соціокультурної). Читання тексту по конкретній темі в оригіналі або з невеликими скороченнями і незначною адаптацією, подальший переказ, самостійний пошук рішення, процес аналізу

ситуації під час заняття (підготовлене і спонтанне монологічне та діалогічне мовлення) – все це приклади комунікативних завдань. Аудиторне спілкування, пов'язане з роботою над кейсом, якому притаманні суперечка, дискусія, аргументація, опис, порівняння, переконання та інші мовні акти, тренує навичку вироблення правильної стратегії мовної поведінки, дотримання норм і правил іншомовного спілкування [2].

О.К.Ільїна вважає, що одним з основних завдань викладача, який використовує технологію ситуаційного навчання, є залучення студентів в аналіз, обговорення та вирішення проблем. Для цього важливим є виконання двох умов: матеріал ситуації повинен представляти для студентів професійний інтерес і передбачати можливість особистого внеску студента в свою освіту. Цікавий матеріал і можливість застосування професійних знань стимулює участь студентів у дискусії. У ході такого вивчення відбувається оволодіння новою лексикою, ідіомами, новими синтаксичними структурами. Крім того, необхідність виступу перед членами групи з обґрунтуванням своєї думки нерідною мовою, змушує студентів ретельно готувати і логічно вибудовувати свої висловлювання [3, с. 254].

Технологія методу полягає в наступному: за певними правилами розробляється модель конкретної ситуації, що сталася в реальному житті, і відображається той комплекс знань і практичних навичок, які студентам потрібно отримати; при цьому викладач виступає в ролі ведучого, генеруючого питання, фіксує відповіді, підтримує дискусію, тобто в ролі диспетчера процесу співтворчості. Безсумнівною перевагою методу ситуаційного аналізу є не тільки отримання знань і формування практичних навичок, але й розвиток системи цінностей студентів, професійних позицій, життєвих установок, своєрідного професійного світовідчуття [12, с. 6].

Сутність ситуаційного методу полягає в тому, що ситуація має містити максимально реальну картину і конкретні факти, а також мати стабільний набір характеристик. Кожна ситуація повинна включати в себе наступні аспекти: проблемний, конфліктний, рольовий, діяльнісний, темпоральний, просторовий. При цьому, студенти мають осмислити запропоновану життєву ситуацію, зміст якої відображає не тільки практичну проблему, але й актуалізує раніше засвоєний комплекс знань, чітко сформулювати і кваліфікувати проблему і виробити певний алгоритм діяльності, який веде до вирішення проблеми.

І.Г.Цапко пропонує будувати заняття іноземної мови з використанням ситуаційної технології таким чином: спочатку подається

вступна група вправ, яка має дискусійний характер. Метою вправ цього типу є навчання лексики й навичкам мовлення; наступна група пов'язана з аудіюванням й читанням, після чого подається проблема без шляхів її вирішення.

Ю.В.Дегтярьова наполягає на тому, що при використанні кейс-методу в практичній діяльності з навчання іноземних мов слід пам'ятати про основні положення цього методу: кейс-метод призначений для отримання знань за темами, істина в яких неоднозначна; у процесі співпраці викладача і студентів зусилля останніх спрямовані не на оволодіння готовими знаннями, а на їх формування; результатом такої діяльності є не тільки отримання знань, а й формування навичок і вмінь навчальної роботи. Безперечно, такі навички та вміння стануть у нагоді в майбутній професійній діяльності студентів [1, с. 44].

Щодо компонентів технології ситуаційного навчання, необхідно зазначити, що найбільш чітко і послідовно компоненти проблемної ситуації розроблені психологом А.М.Матюшкіним, який виокремлює наступні три компоненти: спосіб дії; пізнавальна потреба, що спонукає людину до інтелектуальної діяльності; інтелектуальні можливості людини, які включають його творчі здібності і минулий досвід.

Щоб проблемна ситуація стала дидактичним інструментом педагога, є необхідними знання типів проблемних ситуацій. У літературі відомо понад 20 класифікацій проблемних ситуацій, причому для них використовуються різні підстави.

І.І.Осадченко компонентами технології ситуаційного навчання визначає спеціальну мету, зміст та принципи навчання майбутніх учителів; суб'єктів навчання: «студент» та «викладач»; інтерактивні методи ситуаційного навчання – аналіз конкретних ситуацій та кейс-стаді, які реалізуються шляхом застосування суміжних методів навчання; рефлексію; адаптовані до дидактичних умов застосування ТЗН; засоби навчання: власне дидактична одиниця – педагогічна ситуація, оформлена у ситуаційне завдання; сформовані кейси; збірки педагогічних ситуацій, вилучені із цитати, тез опрацьованої літератури, навчального матеріалу, фрагменту кінофільму, твору, аудіозасобів; відеоматеріали; художня та наукова література, зокрема навчально-методичні посібники та підручники; Інтернет-матеріали тощо; результат навчання [9, с. 18].

Аналіз наукових джерел з досліджуваної проблеми дає нам змогу стверджувати, що сутність ситуаційного методу є у виявленні типу потреби, яка знаходиться в самому кейсі. Після ідентифікації потреби з'являються можливі

варіанти її задоволення.

Нижче подаємо декілька прикладів учбових, створених вчителем ситуацій, запропонованих студентам факультету іноземних мов:

1. Сьогодні у нас гості з англійських країн. Познайомтеся один з одним. Розпитайте, з якої саме країни приїхав гість, з якого міста, якої він/вона національності та ким він/вона збирається стати в майбутньому.

2. Театральні смаки людей можуть різнитися. Опишіть переваги того чи іншого жанру і запросіть вашого друга у театр.

3. Ви працюєте керівником однієї з фірм, яка займається газовою промисловістю. На фірмі є необхідність розширити штат. Продиктуйте список питань до кандидата на посаду менеджера.

4. Ви тільки що повернулися з Лондону. Є нагода поділитися своїми враженнями з родичами. Ознайомте їх із самими яскравими визначними місцями, які Ви відвідали.

5. Уявіть собі, що Ви зустріли вашого улюбленого члена команди «Спартак». З чого Ви б розпочали інтерв'ю, якби він мав час і бажання поспілкуватися з Вами?

6. Ви працюєте на радіо у секції метеорології. Розкажіть детально прогноз погоди на сьогодні.

7. Ви у ролі продавця техніки. Поясніть недоліки та переваги одного з телевізорів, який був обраний покупцем.

8. Складіть діалог між матір'ю і батьком, які планують святкувати Новий Рік і, які проєктують вечірку для друзів та їх сімей.

9. Ви бажаєте будувати кар'єру, яка пов'язана зі спортом. Доведіть батькам, що цей шлях є найголовнішим й найціннішим для Вас.

Отже, технологія ситуаційного навчання – це завуальована ділова гра, яка дозволяє використовувати теоретичні знання через імітацію для вирішення практичних задач. Найголовніше у цій технології є те, що викладач має подати навчальний матеріал таким чином, щоб він сприяв появі особливого виду мисленої взаємодії, залучив студента до проблемної ситуації та викликав у нього пізнавальну потребу.

Компонентами технології ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів іноземної мови є: постановка мети, яка пов'язана з робочою програмою; розкриття теми через опис ситуації; очікування рефлексивної реакції студентів; узагальнення запропонованих рішень з обиранням найкращих.

Висновки і перспективи подальших розвідок напряму. Узагальнюючи весь огляд матеріалу ми можемо стверджувати, що основа кейс-методу полягає в активації самостійного навчання, формуванні у студентів власного бачення проблем та їх вирішення, вміння обговорювати ситуацію зі своїми колегами, що, в

свою чергу приведе до високого рівня професіоналізму майбутніх вчителів іноземної мови.

Аналіз анкетування, проведеного нами зі студентами факультету іноземних мов Криворізького педагогічного інституту за підсумками роботи над кейсами, показав, що технологія ситуаційного навчання полегшує виконання мовних завдань, сприяє загальному розвитку особистості, респонденти зазначають, що завдяки цьому методу є можливість навчитися працювати в колективі більш спільно й якісно, технологія в цілому впливає на підвищення якості навчання.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Дегтярьова Ю. В. Підвищення ефективності навчання іноземних мов з використанням кейс-методів / Ю. В. Дегтярьова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти: [зб. наук. праць] / Вестник ХНУ. – Харків, 2012. – Випуск № 12. – С. 40–47.

2. Есенжолова С.А. Использование метода Case-study в обучении иностранному языку в техническом вузе [Электрон. ресурс]. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/10_DN_2013/Pedagogica/5_132_944.doc.htm.

3. Ильина О.К. Использование кейс-метода в практике преподавания английского языка / О.К. Ильина // Лингвострановедение: методы анализа, технология обучения. Шестой межвузовский семинар по лингвострановедению. Языки в аспекте лингвострановедения: сб. научн. статей в 2 ч. Ч. 1. / под общ. ред. Л.Г.Ведениной. – М.: МГИМО – Университет, 2009. – С. 253–261.

4. Котковец А.Л. Проблемно-ситуативный метод навчання іноземної мови професійного спрямування [Електрон. ресурс]. – Режим доступа : <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1062>.

5. Малихін О. В. Теоретико-методологічні засади організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.09 / Малихін Олександр Володимирович. – Кривий Ріг, 2009. – 418 с.

6. Малько К. Кейс-метод як ефективний засіб навчання іноземної мови [Електрон. ресурс]. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/2_KAND_2013/Pedagogica/5_1_25428.doc.htm.

7. Матвієнко О. В. Метод конкретних педагогічних ситуацій / О. В. Матвієнко. – К.: Українські пропілеї, 2001. – 300 с.

8. Моторіна В. Г. Дидактичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів математики у вищих педагогічних навчальних закладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / В. Г. Моторіна. – Харків, 2005. – 47 с.

9. Осадченко І. І. Технологія ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової

школи: автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.09 «Теорія навчання» / І. І. Осадченко. – Донецьк, 2006. – 45 с.

10. Покушалова Л. В. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения студентов [Текст] / Л. В. Покушалова // Молодой ученый. – 2011. – №5. Т.2. – С. 155–157.

11. Пометун О. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко – К., 2003. – 86с.

12. Психологія і педагогіка. Проведення індивідуального заняття за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case study): Навчально-методичний посібник – Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2012. – 145 с.

13. Сук Л.В. Ситуаційна методика у професійному навчанні // Інноваційна професійно-технічна освіта: пошуки шляхів оновлення: матеріали III-ої Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (26–30 березня 2012р.) / Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників Університету менеджменту освіти (м. Донецьк). – Донецьк: ІПО ІПП УМО (м. Донецьк), 2012. – С. 274–278.

14. Храмович Ю. Н. Применение кейс-технологий в обучении иностранным языкам / Ю. М. Храмович, Н.В. Грекова // Практика преподавания иностранных языков на факультете международных отношений БГУ. – Минск : БГУ, 2012. – 156 с.

15. Чулкова Л.О. Ситуативний метод формування іншомовленнєвої компетенції студентів як засіб розвитку критичного мислення [Електрон. ресурс]. – Режим доступа : <http://vuzlib.com/content/view/211/84>.

BIBLIOGRAFIYA

1. Degtyaryova U. V. Pidvischenya effektivnosti navchannya inozemnih mov s vikoristanniam ceis-metodiv / U. V. Degtyaryova // Vikladannya mov u vischih navchalnih zakladah osvity : [zbirnik naukovih prac] / Vestnik HNU. – Harkiv, 2012. – Vipusk N. 12. – S. 40–47.

2. Esengolova S. A. Ispolzovanie metoda Case_study v obuchenii inostrannomu yaziku v tehicheskom vuze [Elektron. resurs]. – Rejim dostupu http://www.rusnauka.com/10_DN_2013/Pedagogica/5_132_944.doc.htm.

3. Ilina O.K. Ispolzovanie keis-metoda v praktike prepodavaniya angliiskogo yazika / O.K. Ilina // Lingvostranovedenie: metodi analiza, tehnologiya obucheniya. Shestoi mezhvuzovskii seminar po lingvostranovedeniyu. Yaziki v aspekte lingvostranovedeniya: sb. nauchn. statei v 2 ch., Ch. 1. / pod obsch. red. L.G. Vedeninoini. – M.: MGIMO – Universitet, 2009. – S. 253–261.

4. Kotkovec A.L. Problemno_situativnii metod navchannya inozemnoi movi profesiinogo spryamuvannya [Elektron. resurs]. – Rejim dostupu: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1062>.

5. Malihin O. V. Teoretiko-metodologichni zasady organizatsii samostiinoi navchalnoi diyalnosti studentiv vischih pedagogichnih navchalnih zakladiv: dis. ... doktora ped. nauk: 13.00.09 / Malihin Oleksandr Volodimirovich. – Krivii Rig, 2009. – 418 s.

6. Malko K. Keis metod yak effektivnii zasib navchannya inozemnoi movi [Elektron. resurs]. – Rejim dostupu : http://www.rusnauka.com/2_KAND_2013/Pedagogica/5_1_25428.doc.htm.

7. Matvienko O. V. Metod konkretnih pedagogichnih situatsii / O. V. Matvienko. – K., Ukraïnski propilei, 2001. – 300 s.

8. Motorina V. G. Didaktichni i metodichni zasady profesiinoi pidgotovki maibutnih uchiteliv matematiki uvishchih pedagogichnih navchalnih zaklada_ avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya dok. ped. nauk: spec. 13.00.04 «Teoriya ta metodika profesiinoi osviti» / V. G. Motorina. – Harkiv, 2005. – 47 s.

9. Osadchenko I. I. Tehnologiya situatsiinogo navchannya u pidgotovci maibutnih uchiteliv pochatkovoï shkoli: avtoref. dis. ... dokt. ped. nauk: 13.00.09 «Teoriya navchannya» / I. I. Osadchenko. – Doneck, 2006. – 45 s.

10. Pokushalova L. V. Metod case_study kak sovremennaya tehnologiya professionalno-orientirovannogo obucheniya studentov [Tekst] / L. V. Pokushalova // Molodoi uchenii. – 2011. – №5. T.2. – S. 155–157.

11. Pometun O. Suchasniï urok: Interaktivni tehnologii navchannya / O. Pometun, L. Pirojenko – K., 2003. – 86 s.

12. Psihologiya i pedagogika. Provedennya individualnogo zanyattya za metodom analizu konkretnih navchalnih situatsii (case study) : Navchalno-metodichniï posibnik, Lviv, LIBS UBS NBU, 2012. – 145 s.

13. Suk L.V. Situaciina metodika u profesiinomu navchanni // Innovaciina profesiino_tehnichna osvita:

poshuki shlyahiv onovlennya: materiali III Vseukraïnskoï naukovo-praktichnoi Internet-konferencii (26-30 bereznya 2012r.) / Institut pislyadiplojnoï osviti injenerno_pedagogichnih pracivnikovUniversitetu menedjmentu osviti (m. Doneck), – Doneck: IPO IPP UMO (m. Doneck), 2012. – S. 274–278.

14. Hramovich Yu. N. Primenenie keis_tehnologii v obuchenii inostrannim yazikam / Yu. M. Hramovich, N.V. Grekova // Praktika prepodavaniya inostrannih yazikov na fakultete mejdunarodnih otnoshenii BGU. – Minsk: BGU, 2012. – 156 s.

15. Chulkova L.O. Situativnii metod formuvannya inshomovlennevoi kompetencii studentiv yak zasib rozvitku kritichnogo mislennya [Elektron. resurs]. – Rejim dostupu : <http://vuzlib.com/content/view/211/84.15>.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Dmytruk Liliya Anatoliyivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor English Philology Department Kryvyi Rig Pedagogical University.

Circle of scientific interests: development of integration of academic and independent work of students of the faculty of foreign languages.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Дмитрук Лілія Анатоліївна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології Криворізького педагогічного університету.

Наукові інтереси: розвиток інтеграції академічної та самостійної роботи студентів факультету іноземних мов.

UDC 378.1: 168.52

BRODSKY Gennadiy Leonidovich –

associate Professor of music theory and instrumental disciplines department Kirovograd Volodymyr Vynnychenko State pedagogical University
e-mail: Leva1951@gmail.com

FEATURES OF COLLECTIVE MUSICAL ACTIVITY OF STUDENTS IN EXTRACURRICULAR TIME

Formulation and justification of the relevance of the problem. The beginning of the XXI century marked fundamentally new features of world civilization, connected with globalization processes, the functioning of information technologies, creation of conditions for development of intellectual and creative personal powers. One of the vectors of this process is the increasing role of man as the Creator of

the social world and as the architect of his / her individual life project.

Today, the social responsibility of the young person is manifested in its ability to creative assimilation of cultural values, to the constant cultural self-improvement, the conscious overcoming of spiritual inertia. V.Andrushchenko said in a right way that man has to reflect on their lives and learn to